

Dżem - legendarny polski zespół, specjalizujący się w graniu muzyki będącej połączeniem muzyki rockowej i bluesowej. Zespół zainicjował swą działalność prawie 40 lat temu z inicjatywy Beno (basista), Adama Otrębów (gitarzysta), Pawła Bergera (piano) oraz Aleksandra Wojtasika (perkusista). Pierwotnie grupa grała raczej bez zobowiązań pod nazwą Jam. Pod koniec roku 1973 do zespołu dołączył Ryszard Riedel (wokalista grający również na harmonijce), a w roku '78 skład został uzupełniony przez Jerzego Styczyńskiego. Nazwa Dżem pojawiła się trochę z przypadku omyłkowo napisana przez organizatorkę koncertu. W okresie do roku 1979 zespół nie grał regularnie, nie mając ustalonego składu, pozostawał grupą amatorską do 1980 roku. Debiutanckie utwory grupy których autorami byli R.Riedel oraz Leszek Faliński stworzone zostały na festiwal Jarocin '80. Grupa Dżem występem na tym festiwalu sprawiła, że poznała ją cała Polska; Dżem stał się sławny. W następnym roku Dżem występował już jako gwiazda (Rawie Blues, Folk - Blues Meeting, Rock na Wyspie, Rockowiska). Zespół nagrał (w czasie występu PR) utwór "**Paw**" - który był pierwszym przebojem a także "**Whisky**" który to utwór zdaje się być największym przebojem grupy i chyba jednym z największych przebojów historii polskiej muzyki rockowej i bluesowej. Płyta singlowa trafiła na muzyczny rynek w roku 1982, natomiast następny z utworami "

Dzień, w którym pękło niebo

" i "

Wokół sami lunacy

" wyszedł dopiero w 1984 roku. w tym okresie współpracy z zespołem w roli menadżera podjął się Marcin Jacobson, wkrótce Dżem podjął prace nad płytą długogrającą. Debiutancka płyta Dżemu "

Cegła

" trafiła na półki sklepów muzycznych w 1985 roku, jest to zarazem najbardziej uznany album tego legendarnego zespołu, uznaje się ją również za jeden z najwybitniejszych w historii polskiej muzyki rozrywkowej. Płyta zawierała takie utwory jak "

Czerwony jak cegła

" "

Whisky

" "

Nieudany skok

" "

Ballada o dziwnym malarzu

" "

"**Jesiony**", "**Powiał boczny wiatr**", "**Kim jestem – jestem sobie**", "**Oh, Słodka**". W 1986 roku fragment występu grupy w Jarocinie został utrwalony w filmie "

My Blood, Your Blood

". Ukazała się także płyta "

Absolutely Live

" - zapis koncertu w krakowskim Teatrze STU.

Niestety w tamtym okresie wokalista zespołu popadł w narkotyki. Z tego powodu opuszczał próby i w 1987 roku zespół często występował bez Riedla, za to z Ireneuszem Dudkiem, Moniką Adamowską, a przede wszystkim z Tadeuszem Nalepą. Jednak pomimo tych problemów w latach 1987 i 88 ukazały się dwie płyty Dżemu z Ryśkiem - "**Zemsta nietoperzy**" i "Tzw. przeboje - całkiem Live".

W 1989 roku ukazała się kolejna niezwykle ważna płyta - "Najemnik". Znalazły się tam klasyczne już utwory "Modlitwa III" i "Wehikuł Czasu". W czerwcu, w katowickim Spodku odbył się wielki koncert urodzinowy Dżemu. Jednocześnie z grupą rozstał się Marcin Jacobson, którego zastąpił Leszek Martinek.

W 1991 roku ukazał się album "Detox", gdzie znalazł się między innymi dramatyczny "List do M.", "Sen o Victorii" i "Jak malowany ptak". W tym samym czasie ukazała się płyta "The Singles", która stanowiła zbiór nagrań ze wszystkich małych płyt.

30 lipca 1994 roku zmarł charyzmatyczny frontman Dżemu - Ryszard Riedel. W rocznicę jego śmierci w Spodku zorganizowano wielki koncert poświęcony jego pamięci, w którym udział wzięły największe gwiazdy polskiej sceny - między innymi Czesław Niemen, Wojciech Waglewski, Martyna Jakubowicz, Krystyna Prońko, czy Ziyó. Koncert został udokumentowany 3-płytowym albumem "List do R. na 14 głosów".

Śmierć Ryśka nie przerwała istnienia grupy. Dżem z nowym, wyłonionym w konkursie wokalistą Jackiem Dewódzkim, pozostał wierny swojemu stylowi. Niebawem powstał album "Kilka zdartych płyt", a w 1997 kolejny, zatytułowany "Pod wiatr".

W 1998 roku odbył się cykl koncertów Dżemu z orkiestrą symfoniczną i chórem, dzięki czemu powstały płyty "Dżem w operze" i "Dżem w operze 2" (1999). Razem z Dewódzkim powstał jeszcze krążek "Być albo mieć" oraz piosenka do filmu "To ja, złodziej". W lutym 2001 roku Jacka Dewódzkiego, w roli frontmana, zastąpił Maciej Balcar.

27 stycznia 2005 roku, w wypadku samochodowym zginął jeden z założycieli grupy Dżem - Paweł Berger. Rok po tym tragicznym zdarzeniu, w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze, odbył się specjalny koncert poświęcony pamięci Pawła Bergera. W czasie występu, obok muzyków zespołu, na scenie pojawili się tacy mistrzowie jak Wojciech Karolak, bracia Józef i Jan Skrzekowie, Rafał Rękosiewicz i Krzysztofa Głucha. Muzykom towarzyszyło też wielu wokalistów: Maciej Balcar, Jacek Dewódzki oraz syn legendarnego frontmana Dżemu, Sebastian Riedel. Fragmenty tego koncertu znalazły się na płycie "Pamięci Pawła Bergera", która ukazała się w styczniu 2007 roku.